

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

dinsdag

17-12-2002

13:30 uur

mardi

17-12-2002

13:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Hubert Brouns aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de omstandigheden waarin de RVP-bureaus van Hasselt en Turnhout moeten werken" (nr. A468) 1

Sprekers: **Hubert Brouns, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de plastische chirurgie bij Nederlanders in België" (nr. A496) 3

Sprekers: **Peter Vanvelthoven, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van IVF" (nr. A474) 5

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Vraag van de heer Bernard Baille aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de sectoren van de onderaannemings- en de uitzendarbeid in de bedrijfswereld" (nr. A336) 6

Sprekers: **Bernard Baille, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de voorgestelde verdeling van de inkomsten van lokale PWA's" (nr. A428) 9

Sprekers: **Peter Vanvelthoven, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de beslissing van het 'comité van de klacht van 30 miljard' om naar de arbeidsrechtbank te stappen uit onvrede in verband met het niet respecteren van het Sociaal Plan door de overheid" (nr. A459) 11

Sprekers: **Servais Verherstraeten, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

SOMMAIRE

Question de M. Hubert Brouns au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les conditions dans lesquelles doivent travailler les bureaux de l'ONP de Hasselt et Turnhout" (n° A468) 1

Orateurs: **Hubert Brouns, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la chirurgie plastique réalisée en Belgique sur des personnes de nationalité néerlandaise" (n° A496) 3

Orateurs: **Peter Vanvelthoven, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement de la FIV." (n° A474) 5

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question de M. Bernard Baille à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les secteurs de la sous-traitance et de l'intérim dans le monde des entreprises" (n° A336) 6

Orateurs: **Bernard Baille, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Question de M. Peter Vanvelthoven à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la proposition relative à la répartition des recettes des ALE locales" (n° A428) 9

Orateurs: **Peter Vanvelthoven, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Question de M. Servais Verherstraeten à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la décision du 'comité de la plainte des 30 milliards' d'engager une action devant le tribunal du travail pour non-respect du plan social par les autorités" (n° A459) 11

Orateurs: **Servais Verherstraeten, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

van

DINSDAG 17 DECEMBER 2002

13:30 uur

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

du

MARDI 17 DÉCEMBRE 2002

13:30 heures

De vergadering wordt geopend om 13.36 uur door de heer Jean-Marc Délizée, voorzitter.
La séance est ouverte à 13.36 heures par M. Jean-Marc Délizée, président.

01 Vraag van de heer Hubert Brouns aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de omstandigheden waarin de RVP-bureaus van Hasselt en Turnhout moeten werken" (nr. A468)

01 Question de M. Hubert Brouns au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les conditions dans lesquelles doivent travailler les bureaux de l'ONP de Hasselt et Turnhout" (n° A468)

01.01 Hubert Brouns (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het gaat over de omstandigheden waarin de RVP-bureaus van Hasselt en Turnhout zouden werken. Ik heb mij daarover laten informeren door het personeel. Zij verklaren dat de bureaus zowel wat personeel als wat materieel betreft onderbezet zijn. Dat doet zich zowel voor in Hasselt als in Turnhout. Daarmee geven zij ook meteen aan waar de oorzaken liggen van het feit dat bepaalde pensioendossiers niet binnen een bepaald tijdsbestek zijn afgehandeld. Zij beklagen zich ook over het feit dat zij daardoor geen goede service kunnen verlenen aan degenen die daarom vragen. Het verschil tussen deze twee bureaus en de andere ligt waarschijnlijk in het feit dat precies in die twee bureaus een heel groot aantal pensioendossiers van grensarbeiders moet worden behandeld. U weet wel dat dit vaak zeer ingewikkelde dossiers zijn. Die mensen moeten daarom vaak heel lang wachten vooraleer het dossier is samengesteld en kan worden afgehandeld. Onlangs zijn er toch wat verbeteringen aangebracht, maar die zouden nog onvoldoende zijn. Ik kan dat moeilijk inschatten, omdat ik niet deskundig ben om te kunnen beoordelen hoeveel dossiers er precies moeten worden afgewerkt binnen welke termijn. Ik baseer mij dus alleen op hetgeen men mij heeft verteld. De vraag is bij mij opgedoken nadat ik vaststelde dat een aantal dossiers bleven aanslepen alvorens te worden behandeld.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze problemen? Hebt u reeds klachten ontvangen van burgers, meer bepaald van grensarbeiders, die te lang moeten wachten op de afhandeling van hun pensioendossier? Zo ja, bent u van plan op korte termijn maatregelen te nemen? Zou men er niet goed aan doen in dergelijke bureaus over mensen te beschikken die gespecialiseerd zijn in de problematiek van grensarbeiders. Ik stel vast dat er binnen het personeelsbestand niet zoveel mensen zijn die zich echt gespecialiseerd hebben of hebben kunnen specialiseren in de samenstelling van dossiers van grensarbeiders. Het moet, mijns inziens, mogelijk zijn hiervan werk te maken.

01.01 Hubert Brouns (CD&V): Le personnel des bureaux de l'ONP de Hasselt et de Turnhout est mécontent : en l'absence de moyens humains - le cadre est incomplet - et matériels suffisants, il n'est pas en mesure d'assurer un service de qualité, et ce, en particulier en raison du grand nombre de dossiers, souvent complexes, de travailleurs frontaliers qu'il est amené à examiner. Les améliorations apportées récemment se révéleraient insuffisantes.

Le ministre est-il au courant des problèmes? Prendra-t-il des mesures? Ne serait-ce pas une bonne solution d'occuper dans ces bureaux des personnes spécialisées dans la problématique liée aux travailleurs transfrontaliers?

01.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, collega Brouns, het aantal dossiers waarvoor onderzoeken in Nederland moeten worden opgestart, bedraagt in de gewestelijke kantoren te Hasselt en Turnhout gemiddeld 35 à 40%. De onderzoeksprocedure voor de tewerkstelling als grenswerknemer wordt geregeld door de EG-verordening 1408/78 en is bijzonder tijdrovend en arbeidsintensief. Gezien de Nederlandse pensioenwetgeving een volksverzekering is, worden de verzekeringstijdvakken in beginsel opgebouwd op grond van de woonst in Nederland. Voor de grenswerknemers met woonplaats in België werd weinig tot niets geregistreerd. De bewijsvoering moet derhalve dikwijls gebeuren op basis van door de pensioengerechtigde aangebrachte getuigschriften.

Reorganisaties van de Nederlandse pensioeninstellingen in het jaar 2000 hebben bijgedragen tot aanzienlijke vertragingen in de afwikkeling van de dossiers. De Nederlandse Sociale Verzekeringsbank te Utrecht, voordien gecentraliseerd te Amsterdam, moet immers via het Bureau voor Belgische Zaken te Breda worden bevraagd. Die dienst gaf dit jaar onder meer te kennen dat zij geen gevolg meer zou geven aan herinneringsbrieven, gezien de opvolging van de dossiers volgens een terzake vastgelegd informaticaprogramma automatisch zou worden opgevolgd.

Vanaf 1 januari aanstaande verandert de Nederlandse administratieve procedure andermaal en zullen de Belgische diensten naargelang het geval rechtstreeks moeten handelen met de SVB te Utrecht of te Amstelveen. Gehoopt wordt dat die rechtstreekse contacten tot een versnelling van de procedure zullen leiden.

Van Belgische zijde werd inmiddels voorgesteld om met de Nederlandse pensioeninstellingen grensoverschrijdende zitdagen te houden waarop de grenswerknemers maandelijks terecht kunnen met hun vragen over de Nederlandse pensioenverzekering. Van die bilaterale contacten zal tevens gebruik worden gemaakt om probleem dossiers te bespreken en verbeteringen in de samenwerking tussen de instellingen tot stand te brengen. Onderhandelingen terzake worden vanaf januari aangevat in het raam van de reeds bestaande bilaterale ontmoetingen.

Tot slot kan ik het geachte lid nog meedelen dat de personeelskaders van de beide gewestelijke bureaus substantieel zullen worden uitgebreid. Zo zal de personeelssterkte van het bureau te Hasselt met 15% en dat van het bureau te Turnhout met 20% worden verhoogd. Bovendien werd voor het gewestelijk bureau te Hasselt een nieuw gebouw aangeschaft dat veel beter aan de noden van een cliëntvriendelijk onthaal zal zijn aangepast.

01.03 **Hubert Brouns** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister uiteraard voor zijn antwoord. Ik stel samen met de minister vast – hij heeft dat ook heel duidelijk omschreven – dat de samenstelling van zo'n pensioendossier inderdaad tijdrovend is.

Daar zal hopelijk, door de nieuwe aanpak vanaf 1 januari, verbetering in komen. Het verheugt mij vast te stellen dat er gedacht wordt aan een zitdag, een dag waarop de grensarbeider voor zijn

01.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Dans les bureaux de Hasselt et de Turnhout, une enquête doit être ouverte aux Pays-Bas pour 35 à 40 pour cent des dossiers, conformément au règlement CEE 1408/78. Cela nécessite beaucoup de temps car, pour les travailleurs transfrontaliers qui habitent en Belgique, pratiquement aucun renseignement n'a été enregistré. Le demandeur doit bien souvent prouver ses droits à l'aide d'attestations.

Ce retard est dû, en partie, à une réorganisation intervenue aux Pays-Bas en 2000. A partir du 1er janvier 2003, la procédure administrative sera modifiée aux Pays-Bas et il faudra prendre directement contact avec la *Sociale Verzekeringsbank* d'Utrecht ou d'Amstelveen, ce qui devrait accélérer la procédure.

La Belgique a proposé de tenir, avec les organismes néerlandais de pensions, des permanences où les gens pourront venir poser des questions tous les mois. Lors de ces contacts bilatéraux, on pourra évoquer les dossiers qui posent problème et les améliorations possibles.

Par ailleurs, le cadre du personnel sera augmenté de 15 pour cent à Hasselt et de 20 pour cent à Turnhout. Les bureaux d'Hasselt seront abrités dans un nouvel immeuble plus accueillant.

dossier specifiek terecht kan bij gespecialiseerde ambtenaren, naar ik aanneem.

Ten slotte, de uitbreiding van het personeel zal ertoe bijdragen dat de werklast en de werkdruk afnemen, waardoor de service kan verbeteren en waardoor de dossiers op kortere termijn afgehandeld zullen kunnen worden.

Ik dank de minister voor de initiatieven die hij neemt, zodanig dat de tijdige afhandeling van de pensioendossiers toch in het vooruitzicht gesteld kan worden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de plastische chirurgie bij Nederlanders in België" (nr. A496)

02 Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la chirurgie plastique réalisée en Belgique sur des personnes de nationalité néerlandaise" (n° A496)

02.01 Peter Vanvelthoven (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het blijkt dat vooral Nederlandse vrouwen massaal de grens oversteken om in België plastische ingrepen te laten uitvoeren. Volgens berichtgeving van de betrokken chirurgen zou het ondertussen al om 40% van hun patiënten gaan. De reden voor die oversteek naar België is niet alleen typisch Nederlands. Ze is ook typisch menselijk. Het is in België blijkbaar de helft goedkoper. Over het algemeen is dat nog geen probleem. De kosten voor die esthetische ingrepen zijn immers niet of zelden terugbetaalbaar. De patiënt draait normaal gezien op voor de kosten van de ingreep.

De meeste van die plastische chirurgen werken in gewone, reguliere ziekenhuizen. De patiënten ontvangen, naast een factuur met het honorarium van die plastische chirurg, ook nog een factuur voor de ziekenhuiskosten. Nu blijkt er in het wereldje van de plastische chirurgen hierover wat onenigheid te bestaan. Een deel van de chirurgen beweert immers dat de reguliere ziekenhuizen niet de correcte prijs zouden aanrekenen voor het verblijf in hun Belgische ziekenhuis ten gevolge van de ingreep. Die prijs omvat de kosten voor de operatiezaal, het personeel dat ter beschikking wordt gesteld, eventuele overnachtingen, enzovoort.

Mijnheer de minister, bijgevolg vraag ik u om verduidelijking.

Ten eerste, moeten die reguliere ziekenhuizen hun reële kosten factureren in dergelijke gevallen?

Ten tweede, gebeurt dit ook inderdaad? Op welke wijze doet men dat?

Ten derde, is er vanwege de Belgische overheid controle op die facturatie?

02.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, ik kan aan de heer Vanvelthoven zeggen dat, gelet op artikel 104ter van de ziekenhuiswet, de ziekenhuizen aan dit soort patiënten enkel de

02.01 Peter Vanvelthoven (SP.A): Bon nombre de femmes néerlandaises franchissent la frontière pour venir subir une intervention de chirurgie esthétique dans notre pays où le coût d'une telle opération est deux fois moins élevé qu'aux Pays-Bas. En soi, cette situation ne constitue pas un problème, dans la mesure où ces interventions ne sont pas remboursées par l'organisme assureur. Toutefois, la majorité des chirurgiens esthétiques opèrent dans un hôpital ordinaire, de sorte que le patient ne s'acquitte pas uniquement des honoraires du médecin mais également de la facture de l'hôpital. Et c'est à ce propos que les avis divergent : certains chirurgiens prétendent, en effet, que les hôpitaux belges n'établissent pas correctement la facture qui est présentée aux patients navetteurs néerlandais.

Les hôpitaux doivent-ils facturer le coût réel pour l'utilisation de la salle d'opération, la chambre et le personnel? Est-ce ainsi qu'ils procèdent? Les factures font-elles l'objet d'un contrôle?

02.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Aux termes de l'article 104ter de la loi sur les hôpitaux,

toegestane verpleegdagprijs mogen factureren. In dit geval mogen supplementen in rekening worden gebracht, bijvoorbeeld in het geval van een verblijf in een eenpersoonkamer.

Deze ziekenhuizen mogen dus wel geen lagere prijs factureren dan de officiële prijs. Ik herinner eraan dat deze dagprijs onder andere door Delcost het verplegend en verzorgend personeel, de kosten van de operatiezalen, enzovoort, dekt. Ik heb geen specifieke controle op het verblijf van Nederlandse patiënten in Belgische ziekenhuizen. De wet is terzake echter duidelijk.

ces derniers sont uniquement autorisés, en ce qui concerne ce type de patients, à facturer le prix de la journée d'hospitalisation autorisé, majoré le cas échéant d'un supplément pour chambre d'une personne.

Le prix de la journée couvre notamment aussi les rémunérations du personnel et l'utilisation de la salle d'opération. Les hôpitaux ne peuvent pas descendre en deçà du prix officiel. La loi est donc claire. Le séjour des patients néerlandais dans les hôpitaux belges ne fait pas l'objet d'un contrôle spécifique.

02.03 Peter Vanvelthoven (SP.A): Mijnheer de minister, het artikel 104ter waarnaar u verwijst, maakt melding van een toegestane prijs. Mijn vraag is natuurlijk of die toegestane prijs ook overeenkomt met de reële prijs. Als ik me niet vergis, is het immers zo dat ziekenhuizen boven hetgeen ze aanrekenen aan de patiënten ook nog toelagen vanwege de overheid ontvangen. Hierdoor dekken ze voor een stuk hun kosten. Als de ziekenhuisprijzen hier een stuk lager liggen dan in Nederland, dan is het natuurlijk logisch dat men de grens oversteekt.

02.03 Peter Vanvelthoven (SP.A): Le prix autorisé visé à l'article 104ter correspond-il au prix réel? Les patients ne sont pas les seules sources de financement des hôpitaux : ceux-ci reçoivent aussi des moyens des pouvoirs publics, ce qui leur permet de pratiquer des tarifs bas et d'inciter ainsi les Néerlandais à passer la frontière.

02.04 Minister Frank Vandenbroucke: Wij gaan er toch vanuit dat dit de reële prijs is. Wij financieren de ziekenhuizen met één globaal budget. Dat wordt verdeeld over de ziekenhuizen volgens wat wij de verpleegdagprijs noemen. Wij gaan er inderdaad vanuit dat dit de kosten dekt. Het is dus niet een onnatuurlijk lage prijs. Het is een kostendekkende prijs waarvan u als Belgische patiënt weinig voelt. U voelt er weinig van omdat er een derdebetalersysteem is. Uw mutualiteit betaalt dus in principe een zeer groot stuk onmiddellijk zelf. Dit is echter een discussie die in deze slechts in de marge belangrijk is, zou ik zeggen.

02.04 Frank Vandenbroucke, ministre: Je considère que le prix de la journée d'hospitalisation figurant dans la loi sur les hôpitaux, qui est en effet partiellement couvert par les pouvoirs publics, correspond au coût réel et n'est donc pas anormalement bas. Le système du tiers-payant fait que le patient belge ne se rend pas véritablement compte de ce que représente ce prix.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer de minister.

Collega's, de toestand is de volgende: de vragen A523 en A457 van mevrouw Magda De Meyer en A526 en A527 van de heer Olivier Chastel worden naar een latere datum verschoven. Er blijven twee vragen over van collega's die niet aanwezig zijn. Ik stel voor dat we de vragen aan minister Vandenbroucke afwerken. Mevrouw Onkelinx komt om twee uur. Ik stel voor dat we twee minuten schorsen indien de collega's niet hier zijn om hun vragen te stellen. Ik merk dat de heer Vandeurzen aankomt.

02.05 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mag

ik u mededelen dat ik een schotel heerlijk warm eten heb laten staan – ik heb al achtenveertig uur lang broodjes gegeten – om hier om halftwee te zijn. Ik heb die voor mijn neus moeten laten staan.

03 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van IVF" (nr. A474)

03 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement de la FIV." (n° A474)

03.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dank voor het wachten. Ik zal heel kort zijn met mijn vraag. We hebben allemaal uw aankondiging gelezen over de terugbetaling van de laboratoriumtechnieken die gebruikt worden bij in vitro fertilisatie. U hebt daar in het kader van het begrotingsdebat denk ik ook al één en ander over gezegd. Ik heb dus maar zeer technische vragen eigenlijk. Hoe gaat u dat technisch doen? Vanaf wanneer zal dat gebeuren? Op welke wijze wordt er technisch voor gezorgd dat de terugbetaling van die laboratoriumtechnieken gebeurt wanneer die technieken gebruikt worden in een door de overheid erkend centrum?

03.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Le ministre veut réduire le coût de la fécondation in vitro pour quiconque recourt à ce procédé. Comment et quand compte-t-il concrétiser cette mesure? Les prestations techniques de laboratoire ne seront-elles remboursées que si elles sont effectuées par un centre agréé? Comment cela sera-t-il contrôlé?

03.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, collega Vandeurzen, ik kan daar het volgende op antwoorden: vermits de terugbetaling de specifieke kosten van de laboratoriumactiviteiten rond IVF moet dekken wordt dat geregeld via het budget aan financiële middelen van het ziekenhuis. Zo ontstaat een structurele financiering berekend op basis van de geregistreerde IVF-activiteiten. Het is onze bedoeling om, rekening houdend met de te volgen procedures, deze terugbetaling te kunnen laten ingaan vanaf juli 2003. Ik heb gisteren een overleg gehad met de federaties van de ziekenhuizen over de ziekenhuisfinanciering. Dat is daar ook even aan de orde gekomen. Ik ben niet helemaal zeker, dus ik zou mij nu kunnen vergissen, maar ik meen dat daar vandaag of morgen ook nog een advies over gevraagd wordt. Dat maakt alleszins deel uit van een globaal debat over de ziekenhuisfinanciering in de Nationale Raad voor Ziekenhuisfinancieringen, sectie Financiën. Door de terugbetalingsprocedure via het ziekenhuisbudget te laten verlopen hebben we de garantie dat deze terugbetaling zich beperkt tot de voor het zorgprogramma productieve geneeskunde B erkende centra.

03.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Le remboursement des prestations des laboratoires en matière de FIV sera pris en charge par le biais des ressources financières des hôpitaux. Ce système permettra de mettre en place un financement structurel sur la base des prestations enregistrées en matière de FIV. Nous comptons instaurer le remboursement dès juillet 2003.

J'ai procédé, hier, à une concertation avec les fédérations d'hôpitaux sur le financement des hôpitaux dans son ensemble et nous avons également abordé cette question spécifique. Le Conseil national des Etablissements hospitaliers mène également un débat sur la question.

Cette forme de financement garantit que le remboursement reste limité aux prestations des centres agréés appartenant au programme de soins «Médecine de la Reproduction» B.

Nous visons le remboursement de 1.250 euros par cycle par le biais du budget hospitalier. Cette disposition figurera dans l'arrêté royal sur le financement des hôpitaux.

03.03 Jo Vandeuren (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord. Het zijn technieken in het lab, maar de terugbetaling gebeurt via het budget ziekenhuizen.

03.04 Minister Frank Vandenbroucke: Ja. We zullen 1.250 euro per cyclus betalen maar via het budget van de ziekenhuizen. Dat komt in het koninklijk besluit inzake ziekenhuisfinanciering.

03.05 Jo Vandeuren (CD&V): Dank u, mijnheer de minister.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Le **président:** Les questions A302 de Mme Karine Lalieux et A486 de M. Dirk Pieters sont reportées à une date ultérieure.

04 Question de M. Bernard Baille à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les secteurs de la sous-traitance et de l'intérim dans le monde des entreprises" (n° A336)

04 Vraag van de heer Bernard Baille aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de sectoren van de onderaannemings- en de uitzendarbeid in de bedrijfswereld" (nr. A336)

04.01 Bernard Baille (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, madame la ministre, je vous remercie de m'accorder toute votre attention, c'est vraiment une joie pour moi de partager les travaux de cette commission avec vous. Ma question précède l'examen d'un projet de loi concernant les accidents de travail. Peut-être allons-nous ainsi anticiper le débat mais permettez-moi quand même, suite aux événements d'il y a deux mois à Cockerill à Liège, de revenir sur le travail intérimaire et sur l'ensemble des accidents de travail. En effet, la question du travail intérimaire et de la sous-traitance est revenue dramatiquement en première ligne il y a deux mois. Afin de dépasser la douleur et l'émotion légitimes, je voudrais, au travers de mon intervention, revenir sur quelques éléments et permettre d'y voir plus clair, de mieux analyser la situation, et pouvoir ensuite envisager des perspectives politiques.

Madame la ministre, dans les statistiques concernant les accidents de travail, les intérimaires sont repris globalement. A votre connaissance, existe-t-il des études établissant un lien de causalité entre le travail intérimaire et les accidents de travail? Par ailleurs, existe-t-il des études établissant un tel lien entre la sous-traitance et les accidents de travail? Il faut quand même noter que, dans le monde des entreprises, toute une procédure visant à ce que les entreprises puissent survivre a été mise en place; elle consiste à sortir de l'entreprise toute une série de sous-secteurs.

Dans les matières qui nous occupent, il faut également répondre aux conditions de sécurité sur les lieux de travail. Je pense qu'il est de notre devoir de réfléchir à cette problématique et de voir les réponses que nous pouvons apporter directement, dans l'exercice de nos compétences, dans l'établissement des lois qui s'appliquent sur notre territoire.

Dans la loi sur le bien-être au travail du 4 août 1996, un chapitre concerne les entreprises qui travaillent sur un même site et qui n'ont pas de lien entre elles. Un autre chapitre concerne la sous-traitance.

04.01 Bernard Baille (ECOLO-AGALEV): Als gevolg van tragische ongevallen is het probleem van de uitzendarbeid en de onderaanneming opnieuw aan de orde.

Bestaan er studies over het oorzakelijk verband tussen de uitzendarbeid en onderaanneming enerzijds en de arbeidsongevallen anderzijds?

De wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk is bedoeld voor de ondernemingen die bedrijvig zijn op eenzelfde arbeidsplaats zonder onderlinge band evenals voor de onderaanneming.

De desbetreffende uitvoeringsbesluiten zouden nog steeds niet zijn genomen. Onlangs werd aan de Hoge Raad voor Preventie advies gevraagd inzake de uitvoering voor ondernemingen die bedrijvig zijn op eenzelfde arbeidsplaats. Het zou nuttig zijn als de Raad ook zijn advies geeft betreffende de onderaannemers.

Bij een koninklijk besluit van 14 oktober 1981 werden zonecomités

Il semble que les arrêtés d'application de cette loi n'aient jamais été pris.

Récemment, un avis a été demandé au Conseil supérieur de la prévention sur la manière d'appliquer la loi aux entreprises qui travaillent sur un même site. Je trouve opportun de vous y rendre attentive pour que le Conseil supérieur de la prévention soit également saisi des entreprises sous-traitantes.

Par ailleurs, un arrêté royal du 14 octobre 1981 mettait en place des comités de zone pour les entreprises de type Seveso qui, nous l'avons vu à plusieurs reprises par le biais de l'actualité, sont des entreprises qui présentent toute une série de hauts risques. Ces comités de zone consistaient en un comité commun pour l'ensemble des entreprises d'un périmètre donné pour évaluer les risques liés à l'activité industrielle et prendre les mesures pour éviter les catastrophes en cascade. La proximité du premier anniversaire de la catastrophe de Toulouse nous montre l'acuité de la décision de l'époque. Ces comités de zones devaient être lancés au départ d'une initiative pilote sur les régions de Feluy et de Tessengerlo. Il semble qu'elles n'ont jamais eu lieu. Ne pourrions-nous pas réfléchir à relancer aussi cette initiative?

Plus fondamentalement, les logiques dans lesquelles sont enfermées les entreprises les poussent, comme je l'ai dit tout à l'heure, à diminuer les coûts; ceci a un impact important sur les travailleurs.

Il semblerait effectivement que l'on voudrait raboter la sécurité des travailleurs pour une plus grande performance financière ou économique, soit par la sous-traitance dans le cadre de travaux occasionnels et souvent très durs, soit par l'intérim comme nouvelle gestion des ressources humaines avec tous les aléas que cela représente, soit encore en sous-traitant la sous-traitance, ce qui nous semble constituer un problème significatif en matière de qualité de travail et de sécurité.

Dans certaines entreprises, l'information ou la formation des travailleurs, quand elles ont lieu, ne peut valablement prévenir tous les risques. Il est temps, me semble-t-il, d'envisager des secteurs dans lesquels l'emploi intérimaire serait interdit et des secteurs qualifiés "à risques". Je pense notamment aux secteurs de la chimie, de la sidérurgie ou le nucléaire. Seriez-vous favorable à ce genre d'initiative, madame la ministre?

Il me semble essentiel que toutes ces questions soient débattues afin de pouvoir apporter les réponses les plus pertinentes et les plus rapides. Dans cette perspective, notre commission ne pourrait-elle pas, monsieur le président, auditionner certains acteurs concernés?

Je vous remercie, madame la ministre, de m'avoir accordé toute votre attention.

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, monsieur Baille, la situation des travailleurs dans le domaine du bien-être au travail, et en particulier les risques d'accidents du travail, est préoccupante. Je partage donc votre émoi. Vous savez, monsieur Baille, que je suis attentive à cette problématique, notamment à la suite de l'émotion suscitée après l'accident Cockerill.

pour SEVESO-ondernemingen opgericht, met als taak de risico's te onderzoeken en maatregelen te ontwikkelen om te voorkomen dat er bij rampen een domino-effect ontstaat. Het proefproject dat voor de streken van Feluy en Tessengerlo was gepland, is nooit doorgegaan. Zou het alsnog kunnen worden opgestart?

Bovendien zou het gepast zijn om uitzendarbeid in bepaalde risicosectoren te verbieden. Staat u achter een dergelijk initiatief?

Zou onze commissie de verschillende betrokken partijen kunnen horen?

04.02 Minister Laurette Onkelinx: Ik heb zeker aandacht gehad voor het welzijn op het werk en inzonderheid voor het gevaar op ongevallen, afgezien van de emotie die het ongeval in

Vous devez savoir également que, dès le mois de mai dernier, j'ai saisi le Conseil des ministres d'une proposition visant à éviter la répétition d'accidents graves du travail, comportant des mesures particulières pour l'intérim et la sous-traitance.

Le 4 octobre dernier, j'ai également invité le Conseil supérieur pour la prévention et la protection au travail à examiner des mesures d'exécution à prendre pour activer la loi du 4 août 1996 dans le cadre d'employeurs multiples sur un même lieu de travail. J'ai aussi demandé à mon administration d'examiner les moyens de mettre en œuvre les comités de zone pour la prévention et la protection au travail.

Suite à vos questions, je voudrais apporter quelques précisions.

1. Le dernier rapport publié par le service central de prévention du secteur de l'intérim "Prévention et intérim", montre pour l'année 2000 que le taux de fréquence des accidents du travail, qui est de 38, toutes catégories de travailleurs confondus, passe à 57 chez les travailleurs avec moins d'un an d'ancienneté et à 79 pour les travailleurs intérimaires âgés de 30 ans et plus. Chez les jeunes de 15 à 19 ans, ces taux de fréquence sont respectivement de 116, 174 et 190. Ces chiffres montrent clairement l'influence du jeune âge, de l'inexpérience et du contact récent avec le milieu de travail dont les effets se cumulent dans l'intérim.

Les études applicables à la sous-traitance font actuellement défaut car les données existantes n'ont pas encore été exploitées par le Fonds des accidents du travail. J'ai d'ailleurs invité mon administration à examiner avec ce dernier la possibilité d'introduire ce paramètre dans les prochains rapports annuels.

2. J'ai invité le Conseil supérieur pour la prévention au travail, le 4 octobre 2002, à me faire une proposition acceptée unanimement par les partenaires sociaux en vue de mettre en œuvre le chapitre 3 de la loi du 4 août 1996 relatif au travail sur un même lieu de travail, dont l'article 7 vise la coopération et la coordination entre plusieurs employeurs oeuvrant au même endroit.

Le Conseil supérieur a spontanément étendu sa saisine au chapitre 4 concernant les travaux d'entreprises extérieures et notamment les intérimaires et les indépendants. Je veillerai évidemment à réserver la suite la plus rapide aux travaux du Conseil. Je rappelle également que la coordination de la sécurité sur les chantiers temporaires mobiles est obligatoire depuis le 1er mai 2001 et vise également des objectifs comparables sur ces chantiers spécifiques.

3. La mise en œuvre de l'arrêté royal du 14 octobre 1981, relatif aux comités de zone, est donc à l'étude depuis le 4 octobre dans mon administration. J'attends des propositions.

4. Les conditions économiques qui favorisent le recours à la sous-traitance et à l'intérim constituent une réalité qui ne saurait être méconnue et qui a d'ailleurs déjà donné lieu à des mesures d'encadrement, notamment dans la construction, ou d'interdiction dans le secteur des déménagements.

Cockerill heeft veroorzaakt.

In mei jongstleden heb ik de Ministerraad voorstellen gedaan die een herhaling van zware werkongevallen moeten voorkomen en die in specifieke maatregelen voor uitzendwerk en toeleveringsbedrijven voorzien.

Het laatste rapport gepubliceerd door de centrale preventiedienst voor de sector van de uitzendarbeid wijst voor het jaar 2000 op een duidelijke stijging van het gevaar op werkongevallen in de categorieën werknemers met minder dan één jaar anciënniteit, uitzendkrachten en jongeren. De studies betreffende de toeleveringsbedrijven zijn nog niet beschikbaar.

Op 4 oktober jongstleden heb ik de Hoge Raad voor preventie en bescherming op het werk uitgenodigd na te gaan welke uitvoeringsmaatregelen er moeten worden genomen om de wet van 4 augustus 1996, wanneer verscheidene werkgevers op dezelfde werkplaats werkzaam zijn, daadwerkelijk toe te passen. De Raad heeft zijn onderzoek spontaan uitgebreid tot werkzaamheden van externe ondernemingen, een categorie die zich vooral richt tot uitzendkrachten en zelfstandigen. Ik zal er natuurlijk op toezien dat aan zijn werkzaamheden snel een gevolg wordt gegeven.

Sinds 4 oktober jongstleden onderzoekt mijn administratie de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit betreffende de zonecomités.

Veeleer dan weinig op de behoeften van ondernemingen afgestemde maatregelen op te leggen waarbij uitzendarbeid wordt verboden, heb ik ervoor gekozen maatregelen te treffen die de algemene preventie inzake arbeidsongevallen verbeteren.

Si la maintenance journalière des installations paraît pouvoir être généralement assurée par les travailleurs de l'entreprise, il ne saurait que rarement en être de même pour des travaux périodiques spécifiques, souvent organisés par campagnes, accompagnés d'arrêts ou de mise en veilleuse des installations et de l'intervention de nombreux spécialistes dont la présence dans l'entreprise serait sans objet en dehors de ces périodes. Les dépannages et autres interventions inopinées présentent les mêmes contraintes.

C'est pourquoi, plutôt que des mesures d'interdiction qui ne semblent plus appropriées aux réalités de l'entreprise, j'ai choisi de prendre des mesures destinées à améliorer les conditions générales de prévention des accidents du travail, spécialement des accidents graves.

Autre mesure générale d'expertise de ces accidents en vue d'en prévenir la répétition lors des concours de circonstances comparables: un projet de loi approuvé par le gouvernement étend l'arsenal de l'Inspection du travail en cas d'infraction, actuellement limité à la prise de mesures matérielles, à des injonctions organisationnelles visant, par exemple, la formation des travailleurs ou la coordination des intervenants multiples.

De plus, un projet d'arrêté royal est actuellement déposé en vue d'interdire à une société d'intérim de mettre ses travailleurs à disposition d'un utilisateur qui négligerait cette voie en matière de sécurité et, inversement, un employeur utilisateur doit recourir à des intérimaires d'une société qui remplit ses obligations en la matière, comme vous l'avez dit. Ces arrêtés royaux sont préparés dans la foulée du projet de loi qui va vous être proposé tout à l'heure.

04.03 Bernard Baille (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je ferai quelques réflexions. Madame la ministre, vous avez souligné dans votre réponse le pourcentage élevé des personnes victimes d'accidents de travail. Je me demandais s'il ne serait pas intéressant de recommander à vos collègues des gouvernements communautaires, aux ministres qui ont l'éducation en charge, d'être sensibles à tous les problèmes de la protection du travail, notamment dans les classes de formation technique ou professionnelle. C'est un aspect qui assure toute la dignité au travailleur lorsqu'il se sent encadré par un environnement qui se préoccupe de sa sensibilité, de sa santé, où tout son être est respecté.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de voorgestelde verdeling van de inkomsten van lokale PWA's" (nr. A428)

05 Question de M. Peter Vanvelthoven à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la proposition relative à la répartition des recettes des ALE locales" (n° A428)

05.01 Peter Vanvelthoven (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de inkomsten van de PWA's, de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, moeten volgens het koninklijk besluit worden gebruikt voor het dekken van de administratiekosten, de terugbetaling van verplaatsingskosten en het financieren van plaatselijke werkgelegenheids- of opleidingsinitiatieven.

Afgezien van een algemene maatregel met betrekking tot een deskundigenonderzoek betreffende die ongevallen om te voorkomen dat zij zich opnieuw zouden voordoen, breidt een ontwerp het arsenaal van maatregelen waarover de arbeidsinspectie in geval van een inbreuk beschikt uit tot organisationele injuncties.

Tevens werd een ontwerp-koninklijk besluit ingediend dat ertoe strekt een uitzendkantoor te verbieden zijn werknemers ter beschikking te stellen van een gebruiker die zijn verplichtingen op het stuk van de veiligheid niet zou nakomen, en vice versa.

04.03 Bernard Baille (ECOLO-AGALEV): U heeft erop gewezen dat vrij veel mensen het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval. Kan men dat probleem niet aanklaarten bij de Gemeenschapsministers die bevoegd zijn voor onderwijs zodat de leerlingen uit het technisch en beroepsonderwijs daarop attent worden gemaakt?

05.01 Peter Vanvelthoven (SP.A): Conformément à l'arrêté royal, les revenus des agences locales pour l'emploi (ALE) doivent être utilisés pour la couverture des frais administratifs

In uw nieuw voorstel omtrent deze reglementering zou u echter uitdrukkelijk stellen dat tenminste 25% moet worden besteed aan opleiding van werklozen. Een aantal PWA's maken zich hierover zorgen omdat zij in het verleden vooral de nadruk hebben gelegd op lokale tewerkstellingsinitiatieven en dus niet op opleidingsinitiatieven. Precies in die lokale tewerkstellingsinitiatieven werd in het verleden geïnvesteerd. Er zijn voorbeelden genoeg van dergelijke initiatieven: tewerkstellingsambtenaren, tewerkstellingsfondsen, tewerkstelling in een kringloopcentrum, tewerkstelling in de bejaardenzorg, enzovoort. Wanneer die PWA's zullen worden verplicht 25% van hun opbrengsten te spenderen aan opleiding, dreigen een aantal van deze toch wel waardevolle projecten op de helling komen te staan.

Mevrouw de minister, voorziet u in de mogelijkheid om in de vooropgestelde 25%-regel naast opleiding ook te voorzien in tewerkstellingsinitiatieven?

et de déplacement et pour le financement des initiatives locales en matière d'emploi et de formation. A présent, la ministre a élaboré une nouvelle réglementation visant à consacrer au moins 25 pour cent de ces revenus à la formation de chômeurs. Les ALE qui, par le passé, ont particulièrement mis l'accent sur l'emploi dans les centres de récupération, les soins aux personnes âgées, etc. et donc pas sur la formation, se font dès lors du souci. Elles craignent que leurs précieuses initiatives ne soient remises en question.

La ministre est-elle disposée à étendre la portée de la disposition en appliquant également l'obligation des 25 pour cent à la formation et à l'emploi?

05.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, collega's, van de aanschafprijs van de PWA-cheques worden 3,72 euro aan de PWA-werknemer betaald en 0,116 euro aan de uitbetalingsinstelling om haar administratiekosten te dekken. Van het resterende bedrag wordt 80% betaald aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, na aftrek van het bedrag tot dekking van de administratiekosten van de uitgever van de PWA-cheques met inbegrip van de verzendingskosten. Twintig procent wordt gestort aan het PWA dat bevoegd is voor de gemeente waar de activiteit werd uitgeoefend.

Het PWA wendt deze middelen aan voor het dekken van zijn administratiekosten, de terugbetaling van de verplaatsingskosten van de PWA-werknemers en het financieren van plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven en opleidingen ten behoeve van de PWA-werknemers. Het koninklijk besluit van 25 juni 1997 tot wijziging van artikel 79, § 4, 5 en 9 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering heeft reeds met ingang van 1 juli 1997 – het is niet mijn koninklijk besluit – aan de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen de verplichting opgelegd tenminste één vierde van hun voornoemde middelen te besteden aan het financieren van opleidingen ten behoeve van hun PWA-werknemers. Deze verplichting is dus niet nieuw. Het koninklijk besluit van 5 juni 2002 tot wijziging van artikel 79 van het genoemde koninklijk besluit van 25 november 1991 bepaalt dat deze opleidingen moeten bestaan uit vormings- of inschakelingsacties die worden georganiseerd of erkend zijn door de VDAB, de FOREM, de BGBA, het IBFFP of het Arbeidsamt der deutschsprachigen Gemeinschaft. Deze verplichting geldt vanaf 28 juni 2002. Met het koninklijk besluit van 5 juni 2002 heb ik het initiatief genomen de opleidingsinspanning te verruimen tot vormings- en inschakelingsacties om de kwaliteit ervan te verzekeren. Deze vormings- en inschakelingsacties moeten dus worden georganiseerd of erkend zijn door de voornoemde instanties die bevoegd zijn voor de opleiding van werkzoekenden. Indien de VDAB bepaalde

05.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Par chèque ALE, 3,72 euros reviennent au travailleur et 0,116 euro à l'organisme de paiement pour les frais administratifs. 80 pour cent du montant restant vont à l'ONEM et les autres 20 pour cent à l'agence qui est compétente pour la commune où l'activité a été exercée.

L'ALE affecte ces moyens pour couvrir les frais d'administration et de déplacement, ainsi que les initiatives locales pour l'emploi et la formation. En 1997 déjà, un arrêté royal avait déterminé qu'un quart de ces moyens devrait être consacré à la formation des travailleurs des ALE.

Mon arrêté royal du 5 juin 2002 indique qu'il doit s'agir plus particulièrement d'actions de formation et d'insertion organisées par les services de placement des Communautés. Cette obligation a été instaurée le 28 juin dernier. Mon arrêté royal tend donc à étendre le domaine de l'arrêté initial. Si le VDAB reconnaît les projets que vous mentionnez comme des actions d'insertion de

initiatieven die u vermeldt, erkent als inschakelingsactie, is het probleem grotendeels opgelost.

Ik wil overigens blijven erover waken dat de opleidingen ten gunste van de PWA-werknemers kwaliteitsvolle vormings- of inschakelingsacties zijn die hun doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt effectief bevorderen.

05.03 Peter Vanvelthoven (SP.A): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw verhelderend antwoord. De toelichting die u gaf, zal enige ongerustheid die er terzake bestaat, wegnemen. Men zal zich inderdaad tot de VDAB moeten richten om een aantal bestaande initiatieven erkend te krijgen als inschakelingsactie.

qualité comportant de réelles possibilités de transition vers le marché du travail ordinaire, il ne se pose donc aucun problème.

05.03 Peter Vanvelthoven (SP.A): Ces éclaircissements permettront d'apaiser les inquiétudes. Il faut donc s'adresser au VDAB pour faire agréer des initiatives.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de beslissing van het 'comité van de klacht van 30 miljard' om naar de arbeidsrechtbank te stappen uit onvrede in verband met het niet respecteren van het Sociaal Plan door de overheid" (nr. A459)

06 Question de M. Servais Verherstraeten à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la décision du 'comité de la plainte des 30 milliards' d'engager une action devant le tribunal du travail pour non-respect du plan social par les autorités" (n° A459)

06.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u kent beter dan wie ook de desastreuze sociale gevolgen van het faillissement van Sabena dat nu bijna een jaar de aandacht gaande houdt van een parlementaire onderzoekscommissie. U hebt naar aanleiding daarvan – het ging over meer dan 7.000 mensen die rechtstreeks hun job verloren en daarnaast waren er nog duizenden die onrechtstreeks hun job zijn kwijtgeraakt – een sociaal plan uitgewerkt. Mevrouw de minister, naar aanleiding van het parlementair onderzoek heb ik ook vastgesteld dat u pro-actief was en reeds vóór het faillissement daarmee bezig was. Dit siert u.

06.01 Servais Verherstraeten (CD&V): La ministre Onkelinx a élaboré un plan social en vue de faire face aux conséquences désastreuses de la faillite de la Sabena. Les travaux de la commission d'enquête parlementaire ont mis en évidence que la ministre s'était déjà attelée à cette tâche avant même la faillite, ce qui l'honore. Le Comité de la plainte des 30 milliards a lancé une citation à l'encontre de l'Etat Belge, des Régions flamande et de Bruxelles-Capitale, du Fonds de fermeture d'entreprises et du VDAB. Les parties demandereses dénoncent la mise en œuvre insuffisante du plan social, le fait que l'ensemble des prépensionnés ne peuvent prétendre à la prépension anticipée promise et que les primes de compensation ne sont que partiellement ou pas du tout versées. De même, on ne se préoccuperait pas suffisamment de l'outplacement.

Er is sprake van de vervroegde brugpensionering, de activeringspremies, de compensatiepremies en de hertewerkstellingsprojecten. Nu zijn blijkbaar diverse werknemers, meer bepaald het comité van de klacht van 30 miljard, niet tevreden en zij hebben de Belgische Staat, het Vlaams en Brussels Gewest, het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen, de VDAB gedagvaard. De zaak werd tijdens de inleidende zitting uitgesteld. De eisende partijen klagen aan dat dit sociale plan onvoldoende zou worden uitgevoerd, dat niet alle bruggepensioneerden aanspraak zouden kunnen maken op dit beloofde vervroegde brugpensioen en dat compensatiepremies deels of helemaal niet werden uitgekeerd. Er zou ook onvoldoende werk zijn gemaakt van outplacement.

Mevrouw de minister, mijn vragen zijn de volgende. Ik neem aan dat u de procedure en de afhandeling van de procedure niet zal afwachten. Kunt u al dan niet de actuele stand van zaken op dit ogenblik mededelen en gedeeltelijk de eis van het comité ontkrachten? Welke is de reden van de vertraging? Wat zijn uw ambities om eventuele achterstand in te lopen? Indien er geen

Ces plaintes sont-elles fondées? Comment la ministre résorbera-t-

achterstand is, wat is uw timing voor de verdere realisatie van uw sociaal plan?

06.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, collega's, in het algemeen kan worden gesteld dat de uitvoering van het sociaal plan Sabena tot op heden vrij vlot verlopen is. In totaal werd reeds 48,8 miljoen euro uitbetaald. Het gaat vooral om de activeringspremie die uit twee delen bestaat: een basisbedrag van 150.000 frank voor een voltijdse werknemer, uitbetaald onmiddellijk na het faillissement en meestal in de maanden december 2001 of januari 2002, en een maandelijkse toeslag die gedurende maximaal 15 maanden wordt uitbetaald. In totaal ontvingen 7.785 werknemers het basisbedrag van deze activeringspremie, samen goed voor 28,3 miljoen euro. Van de maandelijkse toeslag genoten 4.933 werknemers, tot eind oktober goed voor 21,6 miljoen euro.

Voor de twee specifieke situaties waarnaar verwezen wordt in de vraag zijn er wel complicaties in de uitvoering. Ik zal deze kort uitleggen.

Wat het bruggpensioen betreft, moeten drie situaties worden onderscheiden. Ten eerste, de situatie van werknemers die op de datum van het ontslag, zijnde meestal 7 november 2001, minstens 52 jaar oud waren of die op datum van 7 november 2001 reeds op bruggpensioen waren. Voor hen is er geen enkel probleem. Ze vallen onder toepassing van de CAO bruggpensioen, geldend van de vorige herstructurering, Blue Sky. In totaal gaat het om 1.408 werknemers. In de periode november 2001-oktober 2002 werd hen 4,35 miljoen euro aan aanvullende vergoedingen uitbetaald door het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen. Dit behoort niet tot het sociaal plan in de strikte zin. Het gaat om de normale wettelijke taken van het FSO.

Ten tweede, de situatie voor werknemers die op datum van het ontslag minstens 50 jaar waren, maar geen 52. Voor hen is de CAO bruggpensioen door het beheerscomité van het FSO niet tegenstelbaar verklaard aan het FSO. Dit betekent dus geen recht op tussenkomst vanwege het FSO. Dit probleem werd opgelost door de overname van de kosten van CAO in het sociaal plan. In totaal gaat het om 121 betrokken werknemers. In de periode november 2001-oktober 2002 werd hen 171.000 euro aan aanvullende vergoedingen uitbetaald. Ook hier is er dus geen probleem meer.

Ten derde, de situatie van de werknemers die op het ogenblik van ontslag nog geen 50 jaar waren, maar die dit werden tijdens de geldigheidsduur van de CAO, zijnde eind 2002 dan. Voor hen – dit is de probleemgroep – is er helaas geen recht op bruggpensioen. Om recht te hebben op bruggpensioen moet men de vereiste leeftijd bereikt hebben op het ogenblik van ontslag. De enige mogelijkheid voor deze groep om in het bruggpensioen te treden was dus in dienst blijven of opnieuw in dienst zijn op het ogenblik van het bereiken van de leeftijd. De regering vroeg aan de curatoren om deze werknemers opnieuw in dienst te nemen en te ontslaan op de datum van het bereiken van de leeftijd van het bruggpensioen. Dit voorstel werd evenwel geweigerd door de curatoren. De regering stelde zelfs voor de loonkosten voor de periode van wederindienstname ten laste te leggen van het sociaal plan, zodat het faillissement niet verzwaard

elle un éventuel arriéré? Quelles sont les prochaines étapes du calendrier de la mise en œuvre du plan social?

06.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: La mise en œuvre du plan social pour la Sabena s'est déroulée correctement. 48,8 millions d'euros ont déjà été versés. 7.785 travailleurs ont déjà perçu le montant de base de la prime d'activation pour un montant total de 28,3 millions d'euros. Jusqu'à fin octobre, 4.933 travailleurs ont bénéficié du supplément mensuel, à concurrence d'un montant total de 21,6 millions d'euros.

La prépension pose en effet quelques problèmes. Les 1.408 travailleurs âgés de moins de 52 ans à la date de leur départ ou déjà prépensionnés à cet âge n'ont rencontré aucune difficulté. Ils bénéficient de l'application de la CCT *Blue Sky* relative aux prépensions datant de la restructuration précédente.

Les 121 travailleurs âgés de moins de 50 ans à la date de leur prépension ont bénéficié d'indemnités complémentaires pour un montant de 171.000 euros jusqu'à la fin du mois d'octobre 2002. Il ne se pose donc aucun problème à cet égard.

Le groupe à problèmes est composé de travailleurs âgés de moins de 50 ans à la date de la prépension, mais ayant atteint cette limite d'âge durant la période de validité de la CCT, qui est d'application jusqu'à la fin 2002. Ils n'ont droit à la prépension que s'ils sont restés en service ou sont à nouveau entrés en service au moment où ils ont atteint l'âge de 50 ans.

Le gouvernement a demandé aux curateurs de reprendre ces travailleurs et de les licencier à l'âge requis pour la prépension mais s'est vu opposer un refus,

werd door deze loonkosten van wederindienstname. Maar zelfs dit voorstel werd afgewezen door de curatoren. Om aan die groep toch een goede regeling aan te bieden, besliste de regering dan om aan die werknemers het recht te geven te opteren voor de specifieke regeling van activeringspremie sociaal plan, die oorspronkelijk enkel bedoeld was voor de achtenveertigjarigen. Maar ik geef toe, dit is slechts the second best oplossing.

De beste oplossing werd echter onmogelijk gemaakt door de houding van de curatoren. In totaal bevinden 182 werknemers zich in die situatie. In de periode november 2001-oktober 2002 werd hen 740.000 euro uitbetaald aan specifieke activeringspremies.

La deuxième prime du plan social qui pose encore des problèmes, c'est la prime de compensation. Cette prime est prévue pour tous les travailleurs qui ont une ancienneté élevée et un salaire brut élevé. Il est prévu, dans le plan social, que cette prime est payée au même moment en plus du paiement des indemnités contractuelles par le Fonds de fermeture des entreprises. Vu que la prime de compensation n'est payée qu'au moment où les primes légales sont payées par le Fonds de fermeture des entreprises, par exemple des indemnités de préavis, il n'y a pas encore de primes de compensation qui ont été payées. Pour pouvoir payer ces primes légales, le Fonds de fermeture doit d'abord recevoir des curateurs les informations nécessaires quant à la créance de chaque travailleur vis-à-vis de la faillite. Et les curateurs viennent seulement de commencer à transmettre ces créances.

Au mois d'octobre, le Fonds de fermeture a reçu les 925 premiers dossiers. Au mois de novembre, il s'agissait de 688 dossiers. Pour décembre, il y en a 569, donc cela fait 2182 dossiers. Ce sont les chiffres de ce matin. On pourra donc bientôt, du moins pour ces travailleurs-là, procéder au paiement, y compris la prime de compensation. Nous venons de commencer ce travail de versement des primes de compensation. 564 personnes viennent de la recevoir, pour un total de 1,8 million d'euros. Maintenant, le rythme de croisière va prendre son envol. Pour les autres travailleurs, il faut encore attendre les créances qui doivent être rendues par les curateurs. Nous sommes vraiment dépendants du travail des curateurs.

Enfin, en ce qui concerne l'outplacement, j'attire votre attention sur le fait que cette matière, vous le savez, est de compétence régionale. D'après les informations communiquées par les Régions, je me fais leur porte-parole, il ressort qu'en Flandre, 2240 personnes se sont inscrites pour un outplacement dont 1651 ont aujourd'hui un emploi. En Wallonie, il s'agit respectivement de 1704 inscrits et de 990 emplois. A Bruxelles, 323 inscrits et 95 emplois. D'après les informations reçues, tous les travailleurs ont reçu au minimum une offre de la part des Régions. Bien entendu, le travailleur individuel est libre d'y donner suite ou non.

J'ai été un peu longue pour une question orale mais je pense que ce dossier mérite qu'on soit extrêmement précis sur les questions qui se posent encore.

De **voorzitter**: Dank u voor dit uitvoerig antwoord, mevrouw de minister.

bien qu'il ait proposé d'imputer les charges salariales au plan social. Dans le souci de néanmoins régler ce dossier dans l'intérêt des travailleurs, le gouvernement a décidé de leur donner droit à la prime d'activation. Il s'agissait de 182 travailleurs, qui ont bénéficié de primes d'activation pour un montant de 740.000 euros.

Ook de compensatiepremie vormt een probleem. Alle werknemers met veel anciënniteit en met een hoog brutoloon hebben er recht op. Volgens het sociaal plan wordt die premie betaald op het ogenblik waarop het Fonds voor de sluiting van ondernemingen de contractuele vergoeding uitbetaalt.

In oktober heeft het Sluitingsfonds 925 dossiers ontvangen, in november 688 en in december 569, in totaal dus 2182 dossiers. Wij zijn begonnen met de uitbetaling van de compensatiepremies: 564 mensen hebben ze al gekregen, voor een totaal bedrag van 1,8 miljoen euro. Voor de andere werknemers moeten we nog het juiste bedrag van de schuldvordering van elke werknemer afwachten, dat wordt vastgesteld door de curatoren.

Outplacement is een gewestelijke bevoegdheid. In Vlaanderen hebben 2240 mensen zich ingeschreven voor outplacement, van wie er vandaag 1651 een betrekking hebben. In Wallonië gaat het om 990 jobs voor 1704 ingeschrevenen en in Brussel om 95 jobs voor 323 ingeschrevenen. Alle werknemers hebben een werkaanbieding gekregen van de Gewesten. Het staat de werknemers vrij daar al dan niet op in te gaan.

06.03 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mevrouw de minister, ik treed de commissievoorzitter bij en ik dank u voor uw uitvoerig antwoord in deze complexe en belangrijke sociale materie. Samen met u betreur ik eigenlijk de houding van de curatoren, niettegenstaande het zeer genereuze voorstel vanwege de regering om voor die problematische gevallen, wat de bruggensionering betreft, eigenlijk nog met een cheque boven de tafel te komen. Ik betreur dit en ik betreur evenzeer dat sommige dingen nog niet uitbetaald kunnen worden omdat bepaalde administratieve bescheiden van de curatoren nog steeds niet in jullie handen zijn en het feit dat we als overheid gedeeltelijk in een negatief daglicht komen door deze burgerlijke procedure. Let wel, ik heb alle begrip voor het ongeduld van deze mensen. Ze hebben fenomenale dingen ondergaan en ik begrijp hun ongeduld en vind dan ook dat het allemaal zo snel mogelijk zou moeten gebeuren.

Ik zou ervoor pleiten, mevrouw de minister, dat van de regering uit nog eens een ingebrekestelling gaat naar de curator opdat zij binnen de kortst mogelijke tijden deze stukken bezorgen, bij gebreke waaraan ze anders gedagvaard zullen moeten worden in de hangende procedure voor de schade die zou geleden zijn – waarvoor zij ook verantwoordelijk zijn – en die we als overheid zouden dienen te betalen. Ook zij hebben hun professionele aansprakelijkheid. Ik dank de minister voor haar correct antwoord. Ik zal dat trouwens ook bekendmaken, mits haar goedvinden, aan de betrokken parlementaire onderzoekscommissie om deel uit te maken van het dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.41 uur.
La réunion publique de commission est levée à 14.41 heures.*

06.03 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Je regrette l'attitude des curateurs ainsi que le fait que certains documents administratifs des curateurs n'ont pas encore été remis aux autorités, de sorte que certains paiements n'ont pas encore pu être effectués. Je puis comprendre l'impatience des travailleurs licenciés de la Sabena.

Le gouvernement pourrait-il instamment demander aux curateurs de transmettre les documents requis? Ils ont en l'espèce une responsabilité professionnelle. Je communiquerai également la réponse du ministre à la commission parlementaire d'enquête.